

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

KONTROLLIKODA

ARUANNE

ühisettevõtte ARTEMIS eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastustega

(2011/C 368/01)

SISSEJUHATUS

1. Brüsselis asuv ühisettevõtte ARTEMIS loodi detsembris 2007 ⁽¹⁾ kümneaastaseks perioodiks.

2. Ühisettevõtte peamine eesmärk on määratleda ja rakendada teadusuuringute kava manussüsteemide põhitehnoloogiate arendamiseks eri kohaldamisvaldkondades, et tugevdada Euroopa konkurentsivõimet ning jätkusuutlikkust ning võimaldada uute turgude ja sotsiaalsete rakenduste tekkimist ⁽²⁾.

3. Ühisettevõtte ARTEMIS asutajaliikmed on Euroopa Liit, mida esindab komisjon, liikmesriigid Austria, Belgia, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Soome, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Iirimaa, Itaalia, Madalmaad, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Hispaania, Rootsi, Ühendkuningriik ja ARTEMISIA – ühing, mis esindab Euroopas manussüsteemide valdkonnas tegutsevaid äriühinguid ning muid uurimis- ja arendusorganisatsioone. 2009. aastal said ühisettevõtte liikmeteks ka Küpros, Tšehhi Vabariik, Läti ja Norra.

4. Maksimaalne ELi toetus ühisettevõttele ARTEMIS jooksvate kulude ja teadustegevuse jaoks on 420 miljonit eurot,

⁽¹⁾ Nõukogu 20. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 74/2008, mis käsitleb ühisettevõtte ARTEMIS loomist ühise tehnoloogiaalgatuse rakendamiseks manussüsteemides (ELT L 30, 4.2.2008, lk 52).

⁽²⁾ Lisas esitatakse teavitaval eesmärgil kokkuvõtte ühisettevõtte pädevusest, tegevusest ja vahenditest.

mis makstakse välja teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi eelarvest ⁽³⁾. Ühingu ARTEMISIA maksimaalne toetus on 30 miljonit eurot jooksvate kulude katteks. ARTEMISi liikmesriigid annavad jooksvate kulude katmiseks mitterahalist toetust (lihtsustades projektide rakendamist) ning maksavad rahalist toetust, mis on vähemalt 1,8 korda ELi toetusest suurem. Mitterahalist toetust annavad ka projektides osalevad teadusorganisatsioonid.

5. Ühisettevõtte alustas iseseisvalt töötamist 26. oktoobril 2009.

KINNITAV AVALDUS

6. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõike 1 teise lõigu sätetele kontrollis kontrollikoda ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruannet, ⁽⁴⁾ mis koosneb 2010. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta finantsaruannetest ⁽⁵⁾ ja eelarve täitmise aruandest; ⁽⁶⁾ samuti auditeeris kontrollikoda aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

⁽³⁾ Seitsmes raamprogramm võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1982/2006/EÜ ning see hõlmab kõiki teadustegevusega seotud ELi algatusi. Raamprogrammil on tähtis roll majanduskasvu, konkurentsivõime ja tööhõive eesmärkide saavutamisel ning see on ka Euroopa teadusruumi oluliseks sambaks.

⁽⁴⁾ Raamatupidamise aastaaruandele on lisatud aasta eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruanne, kus esitatakse muu hulgas ülevaade assigneeringute kasutamise määrast koos kokkuvõtva teabega assigneeringute ümberpaigutamiste kohta erinevate eelarvepunktide vahel.

⁽⁵⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja lisa, kus on ära toodud põhiliste arvestuspõhimõtete kirjeldus ja muu selgitav teave.

⁽⁶⁾ Eelarve täitmise aruanne koosneb aruandest ja selle lisast.

7. Käesolev kinnitav avaldus on adresseeritud Euroopa Parlamendile ja nõukogule kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 185 lõikega 2 (7).

Direktori kohustused

8. Eelarvevahendite käsutajana täidab direktor eelarvet nii tulude kui ka kulude osas ühisettevõtte finantseeskirjade kohaselt, omal vastutusel ja heakskiidetud assigneeringute piires (8). Direktor kehtestab (9) organisatsiooni struktuuri ja sobiva haldus- ja sisekontrolli süsteemi ning -protseduurid, et koostada lõplik raamatupidamise aastaaruanne, (10) milles ei esine pettusest või vigadest tingitud olulisi väärkajastamisi; samuti on direktori ülesanne tagada, et mainitud aruande aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

Kontrollikoja kohustused

9. Kontrollikoja kohustuseks on esitada oma auditi põhjal kinnitav avaldus ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

10. Kontrollikoda viis auditi läbi kooskõlas IFAC ja ISSAI (11) rahvusvaheliste auditistandardite ja eetikanormidega. Nende standardite kohaselt peab kontrollikoda järgima eetikanõudeid ning auditi kavandama ja läbi viima selleks, et saada piisav kindlus selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

11. Kontrollikoja auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud

summade ja andmete ning aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Valitud menetlused sõltuvad kontrollikoja otsustusest, mis hõlmab ka võimalike raamatupidamise aastaaruandes esinevate pettusest või vigadest tingitud oluliste väärkajastamiste ja ebaseaduslike või ebakorreksete tehingute riski hindamist. Asjakohaste auditi-protseduuride kavandamiseks võetakse arvesse asutuse raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamisega seonduvat sisekontrollisüsteemi. Kontrollikoja audit hõlmab ka hinnangu andmist kasutatud arvestusmeetodite asjakohasusele ja juhtkonna esitatud arvestushinnangute põhjendatusele, samuti raamatupidamise aastaaruande üldise esitluslaadi hindamist.

12. Kontrollikoda on seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane järgnevate arvamuste esitamiseks.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

13. Kontrollikoja hinnangul annab ühisettevõtte ARTEMIS raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglase pildi ühisettevõtte finantsolukorrast 31. detsembri 2010. aasta seisuga ning ühisettevõtte majandustulemustest ja rahavoogudest lõppenud aastal vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjade sätetele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

14. Kontrollikoja hinnangul on ühisettevõtte 2010. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

15. Punktides 16–26 esitatud tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamusi kahtluse alla.

TÄHELEPANEKUD EELARVE HALDAMISE JA FINANTSJUHTIMISE KOHTA

Eelarve täitmine

16. Vastupidiselt ühisettevõtte finantseeskirjade artiklitele 29–31 ei võetud 2010. aasta eelarvet vastu enne eelneva aasta lõppu (võeti vastu 28. jaanuaril 2010). Eelarve struktuur ja esitluslaad ei olnud kooskõlas ühisettevõtte finantseeskirjadega.

(7) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

(8) Komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artikkel 33 (EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72).

(9) Määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artikkel 38.

(10) Asutuste raamatupidamise aastaaruannete ja arvestuse koostamise eeskirjad on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 VII jaotise 1. peatükis, mida on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 652/2008 (ELT L 181, 10.7.2008, lk 23), ning on tervikuna ühisettevõtte finantsmääruse integreeritud.

(11) Rahvusvaheline Audiitorite Föderatsioon (IFAC) ja kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvahelised standardid (ISSAI).

17. Lõplik eelarve sisaldas maksete assigneeringuid summas 27 miljonit eurot. Kasutusmäär oli 37,7%. Aasta lõpus oli pangakontodel hoiuseid kokku 16,6 miljonit eurot (60% 2010. aasta kasutatavate maksete assigneeringutest). Ühisettevõtte kohaselt on maksete assigneeringute madal täitmismäär põhjustatud viivitustest liikmesriikide tasandil riiklike toetuslepingute allkirjutamisel⁽¹²⁾.

Sisekontrollisüsteemid

18. Ühisettevõtte ei rakendanud 2010. aastal oma sisekontrolli- ja finantsteabesüsteeme täielikult. Eelkõige vajab parandamist kulutaotluste operatiivkontrollimine, riiklike ametiasutuste sertifikaatide alusel saadav kindlus ja järelauditite strateegia. Need on ühisettevõtte sisekontrollisüsteemi olulised elemendid.

19. Eelkontrollimisel usaldati täielikult riiklike ametiasutuste väljastatud sertifikaate ning ei tehtud muid kontrole, et veenduda abisaajate deklareeritud kulude seaduslikkuses ja korrektsuses.

20. Projektidega seotud kulutaotluste järelaudit on täielikult delegeeritud liikmesriikidele ja ühisettevõtte seda ei kontrolli⁽¹³⁾. Seetõttu on ühisettevõttel keeruline tagada i) liikmete finantshuvide piisavat kaitset, mida nõuab nõukogu määrus,⁽¹⁴⁾ ja ii) aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

21. IT-kontrollide piiratud läbivaatamine näitas, et ühisettevõtte IT-alane juhtimine ja kogemused on piisavad, arvestades

⁽¹²⁾ Ühisettevõtte teeb eelmakseid projektidele alles pärast seda, kui riigi ametiasutused on kirjutanud alla riiklikele toetuslepingutele. Aasta lõpu seisuga oli veel alla kirjutamata 2008. ja 2009. aasta toetuslepingud.

⁽¹³⁾ Riiklike rahastamisasutustega sõlmitud halduslepingutes ei määratleta üksikasjalikult järelaudititega seotud rahastamisasutuste tegutsemiskorda (nagu näiteks auditi meetodika, kohaldatavad menetlused). Rahastamisasutused on seaduslikult kohustatud ainult edastama auditite tulemusel ühisettevõttele.

⁽¹⁴⁾ Ühisettevõtte loomist käsitleva nõukogu määruse artikkel 12 sätestab, et ühisettevõtte „tagab oma liikmete finantshuvide piisava kaitse, tehes või tellides asjakohast sise- ja väliskontrolli” ja et ühisettevõtte „teeb ühisettevõtte ARTEMIS riiklike vahendite saajate seas kohapeal kontrolli ja finantsauditi”. Kontrollid ja auditid viib läbi kas ühisettevõtte ARTEMIS otse või ARTEMIS liikmesriigid tema nimel.

ettevõtte suurust ja missiooni, kuid poliitika ja menetluste formaliseerimine on mõnes valdkonnas mahajäänud⁽¹⁵⁾.

22. Ühisettevõtte peaarvepidaja on kinnitanud finants- ja arvestussüsteemid (ABAC ja SAP), kuid ei ole veel kinnitanud süsteemide aluseks olevaid tegevusprotsesse, mis annavad finantsteavet, eelkõige protsessi, mis annab finantsteavet riigiasutuste esitatud kulutaotluste tõendamise ja väljamaksmise kohta.

23. Vastupidiselt oma finantseeskirjade artiklile 103 ei ole ühisettevõtte veel rakendanud sisemenetlust eelmaksetest saadud intresside mahaarvamiseks makse saajale võlgnetavast summast.

MUUD KÜSIMUSED

Siseauditi funktsioon ja komisjoni siseauditi talitus

24. Ühisettevõtte ARTEMIS loomist käsitleva nõukogu määruse artikli 6 lõige 2 sätestab, et ühisettevõttel peab olema siseauditi talitus. 2010. aasta lõpuks aga ei olnud seda olulist sisekontrollisüsteemi osa veel loodud.

25. Eelmise aasta aruandes märkis kontrollikoda, et ühisettevõtte põhikirjas olevat praegust sätet komisjoni siseaudiitori rolli kohta peaks selgitama. Kuiigi ühisettevõtte finantseeskirjadesse ei ole sätet komisjoni siseaudiitori volituste kohta veel lisatud, on komisjon ja ühisettevõtte võtnud meetmeid, et tagada komisjoni siseauditi talituse ja ühisettevõtte siseauditi talituse vastavate ülesannete selge määratlus.

Asukohalepingu puudumine

26. Nagu kontrollikoda on varem märkinud, tuleks ühisettevõtte ja Belgia vahel sõlmida asukohaleping, milles käsitletakse tööruume, privileege ja immunitete ning Belgia poolt ühisettevõttele antavat muud toetust. 2010. aasta lõpuks sellist lepingut aga sõlmitud ei olnud.

⁽¹⁵⁾ a) Ebatäielik strateegiline IT kavandamine ja järelevalvetsüklid, b) puuduv täielik ametlik julgeolekupoliitika ja eeskirjad, c) ebatäielik IT riskijuhtimine ja d) puuduv talituspidevuse kava ning täielik ja testitud avariitaaste kava.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Igors LUDBORŽS, võttis käesoleva aruande vastu 25. oktoobri 2011. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

LISA

Ühisettevõtte ARTEMIS (Brüssel)

Pädevus ja tegevus

<p>Aluslepingust tulenev liidu pädevusvaldkond</p> <p>(Väljavõtte Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 187)</p>	<p>Liit võib asutada ühisettevõtteid või luua muid struktuure, mis on vajalikud liidu uurimisprogrammide, tehnoloogia arengu- või tutvustamisprogrammide edukaks elluviimiseks.</p>
<p>Ühisettevõtte pädevus</p> <p>(Nõukogu määrus (EÜ) nr 74/2008)</p>	<p>Eesmärgid</p> <p>Ühisettevõtte ARTEMIS aitab kaasa seitsmenda raamprogrammi ning eriprogrammi „Koostöö” teema „Info- ja sidetehnoloogia” rakendamisele.</p> <p>Ülesanded</p> <ul style="list-style-type: none"> — määratleda ja rakendada teadusuuringute kava manussüsteemide põhitehnoloogiate arendamiseks; — toetada teadus- ja arendustegevuse rakendamist, eelkõige määrares projektikonkursside alusel valitud projektides osalejatele rahalise toetuse; — edendada avaliku ja erasektori partnerlust, mille eesmärk on mobiliseerida ja ühendada liidu, riikide ja erasektori jõupingutused, suurendades uurimis- ja arendustegevuse koguinvesteeringuid manussüsteemide valdkonnas; — saavutada manussüsteemide valdkonnas Euroopa teadus- ja arendustegevuse alaste jõupingutuste koostoime ja koordineerimine, edendada VKEde osalemist.
<p>Juhtimine</p>	<p>1 – Juhatus</p> <p>kannab üldist vastutust ühisettevõtte tegevuse eest ning teostab selle järelevalvet.</p> <p>2 – Direktor</p> <p>on tegevjuht, kes vastutab ühisettevõtte igapäevase juhtimise eest vastavalt juhatuse otsustele ning on ühisettevõtte seaduslik esindaja.</p> <p>3 – Ametiasutuste nõukogu</p> <p>teeb otsused projektikonkursside ulatuse ja eelarve, projektitaotluste valiku ja riiklike vahendite eraldamise üle valitud projektidele.</p> <p>4 – Tööstus- ja teaduskomitee</p> <p>arendab mitmeaastast strateegilist kava ning teadusuuringute kava ja aasta töökava.</p> <p>5 – Välisaudit</p> <p>Kontrollikoda.</p> <p>6 – Eelarve täitmisele heakskiitu andev asutus</p> <p>Parlament nõukogu soovitusel põhjal.</p>

2010. aastal ühissetevõtte käsutusse antud ressursid	Eelarve sisaldab 38,5 miljonit eurot kulukohustusi ja 27 miljonit eurot maksekohustusi. Personali suurus 31. detsembri 2010 seisuga 8 töökohta ametikohtade loetelus, millest 7 oli täidetud. Muu personal: — lähetuses viibivad riiklikud eksperdid: 0 — lepingulised töötajad 4 — alalised töötajad: 0 kogu personal: 11 Personali jaotus tegevuste kaupa: — põhitegevus: 5 — haldusülesanded: 4 — mitmesugused ülesanded: 2
2010. aastal pakutud tooted ja teenused	2010. aastal korraldati projektikonkurss, mille eelarve kokku oli 93 miljonit eurot.

Allikas: ühissetevõtte edastatud teave.

ÜHISETTEVÖTTE ARTEMIS VASTUS

Punkt 16

Juhatus võttis eelarve vastu oma jaanuari 2011 koosolekul, sest eelarve tegevuskulude osa sõltub liikmesriikide kulukohustustest, mida enamik liikmesriike saab võtta üksnes riigi eelarve kinnitamise järel.

Eelarve struktuur ja esituslaad kinnitati 2011. aasta eelarves kooskõlas kontrollikoja märkuste ja soovitusetega.

Punkt 17

Nõustume kontrollikoja märkustega. ARTEMIS püüab protsessi kiirendada.

Punkt 20

Järelaudit on delegeeritud esmajoones ARTEMISE liikmesriikidele. Erandid on sätestatud vastuvõetud järelauditi strateegias. ARTEMIS kogub praegu liikmesriikide mitmesuguseid riiklike strateegiaid ja nende järelauditi tulemusi. Seejärel analüüsitakse koos ARTEMISE siseauditoriga ühisettevõtte strateegia parandamise ja läbivaatamise viise.

Punkt 21

Poliitika ja menetluste formaliseerimine kestab ega ole lõppenud ühisettevõtte ajutistes ruumides paiknemise tõttu 2010. aastal.

Punkt 22

ARTEMISE muud tegevusprotsessid sõltuvad riiklike pädevate asutuste antavast teabest ning ühisettevõtte võtab süsteemi parandamiseks meetmeid. (vt punkt 20)

Punkt 23

Ühisettevõttel ARTEMIS on IT-vahendis ABAC arvete ja maksete haldamise menetlus eelfinantseerimiselt intresside mahaarvestamiseks, nagu Euroopa Komisjon on selle ABACis ette näinud ja dokumenteerinud, kuid riikide pädevad asutused ei ole seni deklareerinud eelfinantseerimissummade kohta intresse. ARTEMIS uurib riikide pädevatelt asutustelt, mis eeskirju nad kasutavad seoses abisaajate kohustusega deklareerida eelfinantseerimissummadel intresse.

Punkt 24

Seda punkti käsitleb Euroopa Komisjoni siseauditi talitus.

Punkt 25

Juhatus kinnitas 25. novembril 2010 komisjoni siseaudititalituse ametijuhendi. Asjakohasel juhul muudetakse vastavalt ARTEMISE finantseeskirju.

Punkt 26

Ühisettevõtte ARTEMIS jätkab koostööd asukohalepingu sätete täitmiseks ja ootab lepingu allkirjastamiseks menetluse järgmiste etappide tulemusi.
